

هنر آسیا و صنعت آمریکا

در طرح و نقش بلور

یکی از کارخانه های بزرگ بلورسازی آمریکا بنام Steuben در سال ۱۹۵۴ درصدد برآمد مجموعه ای از ظرفهای بلورین که طرح و نقش آنها اثر ذوق و هنر کشورهای مختلف آسیا باشد فراهم بیاورد. این ظرفها که حاصل همکاری ذوق و اندیشه هنرمندان شرق و صنعت و فن کارگران غرب بشمار می آید اخیراً در National Gallery of Art واشنگتن و Metropolitan Museum of Art بمعرض نمایش گذاشته شد.

برای جستجوی هنرمندان این رشته در کشورهای آسیای همه فرستادگان سیاسی و فرهنگی کشورهای شمالی آمریکا با مؤسسه ستوبن همکاری کردند و کارشناسانی هم از طرف آن مؤسسه بنواحی مختلف آسیا فرستاده شدند. در این کار هنرمندان چین و ژاپن و کره و فیلیپین و بوت نام و اندونزی و تایلند و برمه و هند و پاکستان و سیلان و عراق و ایران و سوریه و ترکیه و مصر شرکت کردند و طرحها و نقشهای ایشان با کمک کارشناسان آمریکا بصورت ظرفهای بلور درآمد.

در این صفحات نمونه هایی از بلورهای مزبور که در دو نمایشگاه بزرگ هنری آمریکا جلب توجه کرده است بنظر خوانندگان می رسد.

۱- چین - این طرح و نقش کار «رن این تینگ» است. از مراسم و آداب ملی چین جشن اول سال است که در آن رقاصان در پیکر ازدهای بزرگی می رقصند. هنرمند نقش این ظرف بلور را برای تصویر این رسم ملی نگاشته و آن را «سال نو در فرمز» نام گذاشته است.

۲- ژاپن - هنرمند ژاپنی «سوته کیشی آکا با» تجدید حیات ملت ژاپن را در قرن شانزدهم در این نقش بیان کرده است. این تصویر یادآور مراسم جشن عمومی است که بدعوت امپراطور بر شوکت و پرهیبت ژاپن بنام «هیدیوشی» در سال ۱۵۸۷ در سراسر آن کشور پیا شد و از غنی و فقیر همه در آن شرکت جستند.

۳- اندونزی - طراح این «ساغر مینا» هنرمند اندونزی بنام «میدجیت» است. مردم جزیره «بالی» معتقدند که روح پس از مرگ بار دیگر در کالبد انسانی بجهان بر می گردد. باین سبب جسد مرده را پس از مرگ می سوزانند تا تعلق او به کالبد پیشین بکلی گسسته شود.

در مراسم سوزاندن جسد همه مردان جوان خانواده و دهکده جمع می‌شوند و همینکه شعله به جسد رسید موسیقی آهنگ نشاط آوری می‌نوازد بشادی آنکه جان از قفس تن آزاد شده است.

هنرمند بالی در نقشی که برای حکاکی روی این ظرف بلور طرح کرده مراسم تشییع جنازه و سوزاندن مرده را نشان می‌دهد.

۴- **تایلند** - «ویروژنا نوتا پوندو» هنرمند سیامی یکی از افسانه‌های ملی کشور خود را موضوع این نقش قرار داده است. کینارا، وجود افسانه‌ای نیمه مرغ و نیمه زن، در قلعه کوه‌های بلندی که مقر ارواح و خدایان است زندگی می‌کند. روایت است که شاهی خواست با یک کینارا انس و آشنائی بیابد. مأمورین او بکوه رفتند و یک کینارا با خود آوردند. شاه او را شبانوی خود کرد و جامه‌های زربفت و گوهرهای گرانبها و خادمان بسیار باو بخشید. اما کینارا چون بر خاک می‌گذر گاه آدمیان است پا گذاشت و پروبالش فرو ریخت و جان سپرد.

۵- **برمه** - فیل که نزد مردمان برمه نشانه قوت و شوکت و سلطنت است از زمان‌های قدیم موضوع نقاشی هنرمندان آن کشور بوده است. او- او- او- لوین هنرمند برمه‌ای در این نقش یکی از افراد خانواده سلطنتی را سوار بر فیل نشان می‌دهد. حرکت و رفتار فیل در این نقش نشانه وقار و ابهت است.

۶- **هند** - گوپال گپوز نقاش هندی در تصویر این ساغر با کمترین خطوطی یک دسته از بوزینگان را در حالت‌های مختلف نشان داده است. این هنرمند یکی از معروف‌ترین نقاشان نوپرداز هنرمند بشار می‌زود و نمایشگاه آثار او را در سال ۱۹۴۷ جواهر لال نهرو افتتاح کرده است.

۷- **هند** - هنر معماری هند و آریایی در قرن دهم مسیحی باوج قدرت رسید و معابدی که در خاجوراهو برپا شد نشانه این کمال هنر است. معبدهای این زمان مظهر «کوهسار» است که حد فاصل میان زمین و آسمان بشمار می‌رود. بعضی از نقش‌های دیواری این معابد «اسپرس» ها یعنی دختران آسمانی را با حرکات و رفتارهای دل‌انگیز نشان می‌دهد. ک.سن. کولکارنی از طرح این معابد و نقش دختران آسمانی آن برای ایجاد این ظرف بلور استفاده کرده است.

۸- **سرندیب** - چرج کیت نقاش سیلانی از تعلیمات بودا، که اساس آن اینار نفس و فداکاری است، در این طرح استفاده کرده است. اسلوب نقش آمیخته‌ای از سبک نقاشی‌های دیوار غار آجاتتا و اسلوب طراحی استادان

اروپایی معاصر مانند سزان و پیکاسو است .

۹- ایران - چنانکه می‌دانیم هنر نقاشی ایرانی در دوره صفویه باوج کمال رسید . حسین ختائی طراح معاصر ایرانی بر این تنگ ظریف که شکل آن نیز از کوزه های قدیم ایرانی مقتبس است نقشی در شیوه استادان بزرگ دوره صفویه طرح کرده است . آقای حسین ختائی اصفهانی و مقیم آن شهر است .

۱۰- ایران - جعفر شجاع بر روی این تنگ زیبای بلورسرو را که از کهن ترین نقوش هنر ایرانی و مظهر سرسبزی و بزمی است نقش کرده است . آقای جعفر شجاع در تبریز متولد شده و در دانشکاه تهران شعبه معماری را تحصیل کرده و هنر نقاشی را در نزد استادان معاصر ایرانی خصوصاً آقای حسین بهزاد آموخته است .

۱۱- مصر - نقاش مصری حسین امین بکر يك دختر فلاح مصر علیا را بر این ظرف نقش کرده است . در آن ناحیه تهیه نان بر عهده زن است و این دختر لاوک خمیر نان را بر سر گرفته برای پختن به طرف تنور می‌برد . در کنارش کوزه آب و قرصهای نان پخته دیده می‌شود .

۱۲- ویتنام - در این سرزمین رودهای بزرگ جریان دارد و مردم آن بیشتر زندگی ساده خود را بر روی آب و در میان قایقهای شناور بسر می‌برند . ماهیگیری و کشت برنج شغل اکثر ساکنین این کشور است .

تصویر «دهکده شناور»، که بر روی این گلدان بلور نقش شده است از زندگی روزانه مردم مایه گرفته و قایقهای را نشان می‌دهد که بیکدیگر بسته شده و دهکده کوچکی را تشکیل داده است .

طراح این نقش «نگوین وان لونگ» بسال ۱۹۰۷ در شهر کلن بدینا آمد و در مدرسه نقاشی تحصیلات خود را بیابان رساند و اینک در هنر کده سابقین به تعلیم نقاشی اشتغال دارد . وی در سال ۱۹۴۲ از نمایشگاه آثار هنری ویتنام (که در توکیو تشکیل شد) بدریافت مدال طلا نائل گردید . در کارهای او تأثیر امپرسیونیستهای فرانسه آشکار است .

۱
چین
دن این تینگ

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۲
ژاپن
سونه کیشی آکاها

۳
اندونزی
میدجیت

پروفسور
رستم
جامع علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

۴
تایلند
ویروژنا نوتا پوندو

۵
برمه
او- او- او- لوین

پروفسور علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
موسسه جامع علوم انسانی

۶
هند
گوبال کپور

۷
هند
ك. س. كولاكارنى

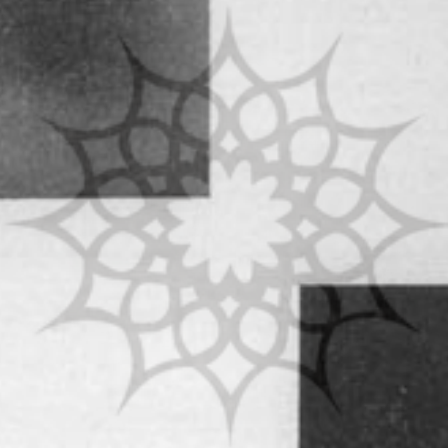
پروپوشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۸
سرندیب
جرج کیت

۹
ایران
حسین ختایی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رسال جامع علوم انسانی

۱۰
ایران
جعفر شجاع

۱۱
مصر
حسین امین بکر

پروپشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

۱۲
ویتنام
نکوین وان لونگ

